

Werkt groenbemester laat onder

Werk op zandgrond en lichte zavel/kleigrond de groenbemester zo laat mogelijk onder. De stikstof komt dan vrij voor een volggewas en uitspoelingsverliezen worden beperkt. Werk de groenbemester idealiter in januari/ februari onder en eventueel nog later afhankelijk van groenbemester en hoofdteelt. De exacte timing is afhankelijk van grondsoort, timing van de hoofdgrondbewerking, de eisen aan het zaaibed van de volgende teelt en de weersomstandigheden. Op zware kleigronden is onderwerken in het najaar soms beter voor een goed zaaibed en om bederf van de bodemstructuur te voorkomen.

Werk de groenbemester zo laat mogelijk in, bij voorkeur na de winter. Op lichtere gronden waar niet wordt geploegd, is het tijdstip van inwerken afhankelijk van het volggewas. Vooral bij fijnzadige gewassen is het op lichtere gronden zaak de groenbemester minimaal 2-3 weken voor het zaaien in te werken. Hier kan onderwerken ook in maart nog plaatsvinden, afhankelijk van het soort groenbemester en de stikstofbehoefte van het volggewas. Hoe later het volggewas de stikstof nodig heeft en hoe lager de behoefte tijdens de begingroei, hoe later de groenbemester kan worden ingewerkt.

Verhoog de stikstofbenutting

Er kunnen redenen zijn om de groenbemester eerder in te werken, bijvoorbeeld bij een hoge onkruiddruk en het in het zaad komen van een groenbemester. Op de zwaardere kleigronden is onderwerken in het najaar via ploegen vaak verstandiger zodat in het voorjaar de bodemstructuur is hersteld voor de voorbereiding van het zaaibed. Deze kleigronden hebben de winterperiode nodig voor structuurherstel en bewerkbaarheid; afbraak gaat langzamer en zo kan de vorst beter in de grond komen. Bovendien vermijd je het risico dat je in een nat voorjaar onder ongunstige omstandigheden de groenbemester moet inwerken.

Laat onderwerken verhoogt de benutting van stikstof in de groenbemester en beperkt verliezen in de vorm van uitspoeling. Vooral voor groenbemers met een lage C/N-ratio (vlinderbloemigen,

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

Inpasbaarheid

kruisbloemigen) is dit van belang, omdat die snel verteren.

Stem het moment van onderwerken altijd af op de weersomstandigheden. Benut bijvoorbeeld goede weersomstandigheden na half oktober op kleigrond om het gewas in te werken, zeker als veel neerslag wordt verwacht. Bij natte omstandigheden kunnen gewasresten inkuilen en kan structuurschade ontstaan door de werkgangen. Een voorbewerking, bijvoorbeeld met een schijveneg ongeveer twee weken vóór het ploegen en bij voorkeur onder droge omstandigheden, helpt dit te voorkomen. Beperkte of geen bemesting van de groenbemester houdt het gewas beter beheersbaar en maakt het onderwerken makkelijker. Ga er daarnaast niet vanuit dat het gewas afvriest, want dat is met de milde winters van tegenwoordig zeker in kustgebieden erg onzeker.

Goed voor de bodem

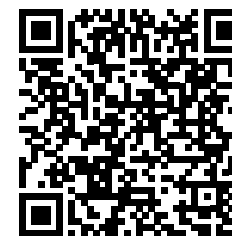
Een groenbemester wordt na de hoofdteelt gezaaid om de bodemstructuur te verbeteren, organische stof aan te voeren en stikstof vast te leggen die na de oogst is achtergebleven. Bij een zorgvuldig beheer komt deze stikstof later weer beschikbaar voor het volggewas. Daarmee werkt een groenbemester vaak ook als vanggewas.

Als een groenbemester op zandgrond en lichte zavel/kleigronden te vroeg wordt ingewerkt begint de afbraak in de bodem voordat het volggewas hier voordeel van heeft. Een deel van de stikstof die vrijkomt in de winterperiode zal verloren gaan door uitspoeling. Daarom heeft het de voorkeur om de groenbemester niet voor januari of februari in te werken. De bodem blijft langer bedekt, meer stikstof wordt vastgelegd, de uitspoeling blijft beperkt en het volggewas profiteert maximaal van de groenbemester.

Kosten en opbrengsten

Laat onderwerken past in de meeste bouwplannen op lichtere gronden, maar vraagt aandacht voor planning en draagkracht. Bij een goede uitvoering zijn de stikstofnalevering en organische-stofaanvoer hoger en de verliezen kleiner. Dat kan bijdragen aan een betere benutting van stikstof en een hogere opbrengst van het volggewas.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tips:

- Ploeg zonder voorschaaar om inkuilen te voorkomen
- Wanneer de groenbemester in het zaad lijkt te schieten, maai of klepel dan hoog af. Dit heeft geen effect op de werking.
- Een mengsel van winterharde en niet-winterharde soorten zorgt voor een vroege en geleidelijke afgifte van stikstof. Dit is goed voor gewassen met een langere groeiperiode die al vroeg stikstof nodig hebben.